

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากข้อกำหนดของคณะกรรมการแห่งชาติด้านยา ที่กำหนดให้สถานพยาบาลทุกระดับที่มีการใช้ยาในบัญชี ง. ตามบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จะต้องมึระบบการกำกับ ประเมินและตรวจสอบการใช้ยา เพื่อให้การใช้ยาในบัญชีดังกล่าวเป็นไปอย่างสมเหตุสมผล และคุ้มค่าสมประโยชน์นั้น ทำให้กิจกรรมการประเมินการใช้ยาเป็นกิจกรรมที่กำลังได้รับความสนใจและมีการตื่นตัวในการดำเนินการมากขึ้น ประกอบกับรายการยาที่มีอยู่ในบัญชี ง. มีจำนวนค่อนข้างมาก ทำให้ผู้วิจัยมีแนวคิดในการจัดทำกรวิจัยนี้ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ จัดทำเกณฑ์คะแนนในการจัดแบ่งกลุ่มยาเพื่อลำดับความสำคัญในการดำเนินการประเมินการใช้ยา พร้อมทั้งเสนอรูปแบบในการดำเนินการประเมินการใช้ยา ตามระดับของเกณฑ์คะแนนของยาที่ได้จัดทำขึ้น

การวิจัยนี้ได้แบ่งการดำเนินการเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การจัดทำเกณฑ์คะแนนในการจัดแบ่งกลุ่มยา เพื่อดำเนินการประเมินการใช้ยา ส่วนที่ 2 คือ การจัดทำรูปแบบในการดำเนินการประเมินการใช้ยา สำหรับยาในแต่ละกลุ่ม และส่วนที่ 3 คือ การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์คะแนนในการจัดแบ่งกลุ่มยา และรูปแบบในการดำเนินการประเมินการใช้ยาที่จัดทำขึ้น

ส่วนที่ 1 การจัดทำเกณฑ์คะแนนในการจัดแบ่งกลุ่มยาเพื่อประเมินการใช้ยา มีขั้นตอนในการจัดทำดังนี้

1.1 กำหนดบุคคลผู้มีหน้าที่ในการน้ำหนักความสำคัญ (weight) ของเกณฑ์ในการคัดเลือกยาเพื่อประเมินการใช้ยา ในการศึกษานี้ได้กำหนดให้เป็นผู้เชี่ยวชาญในการประเมินการใช้ยา ซึ่งได้แก่ คณะทำงานจัดทำรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ.2542 หรือนักวิชาการที่มีความรู้ หรือผู้มีประสบการณ์ในด้านการประเมินการใช้ยา

1.2 กำหนดประเด็นที่ใช้ในการพิจารณาติดตามและประเมินการใช้ยา โดยกำหนดจากการปริทัศน์วรรณกรรมและจากการสอบถามจากผู้มีประสบการณ์ในการประเมินการใช้ยา ในการศึกษานี้ได้กำหนดไว้จำนวน 9 ประเด็น ได้แก่

1. เกิดการเปลี่ยนแปลงความไวของเชื้อต่อยาที่สำคัญ
2. มีแนวโน้มการใช้ยาที่สูงขึ้นอย่างรวดเร็ว
3. มีราคาแพง
4. มีวิธีบริหารยาที่ยาก หรือซับซ้อน
5. มีโอกาสก่อให้เกิดอาการไม่พึงประสงค์ที่รุนแรง
6. มีดัชนีการรักษาแคบ และอาจเกิดอาการพิษได้ง่ายในขนาดยาปกติ
7. ใช้ในกลุ่มผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาการไม่พึงประสงค์ เช่น เด็ก ผู้สูงอายุ
8. มีโอกาสเกิดปฏิกิริยาต่อกัน ระหว่างยากับยา ยากับอาหาร หรือกับการวินิจฉัยได้ง่าย
9. ยาที่มักนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์

1.3 กำหนดน้ำหนักความสำคัญของประเด็นที่ใช้ในการพิจารณาที่กำหนดไว้ตามข้อ 2 แต่ละประเด็น ในการศึกษานี้ได้กำหนดน้ำหนักไว้ 2 แบบ คือ

- 1.3.1 ให้ระดับน้ำหนักความสำคัญของประเด็นในการคัดเลือกยาเพื่อประเมินการใช้ยา โดยมีระดับน้ำหนักความสำคัญตั้งแต่ 1 ถึง 5 คือ จากน้ำหนักความสำคัญ "น้อย" ถึง "มากที่สุด"
- 1.3.2 ให้คะแนนรวมของน้ำหนักความสำคัญของประเด็นในการคัดเลือกยาเพื่อประเมินการใช้ยา เท่ากับ 100 คะแนน และให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้คะแนนน้ำหนักความสำคัญในแต่ละประเด็นโดยอิสระ แต่กำหนดคะแนนรวมเท่ากับ 100 คะแนน

1.4 เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับน้ำหนักความสำคัญของประเด็นในการคัดเลือกยา เพื่อประเมินการใช้ยา จากผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินการใช้ยาที่กำหนดไว้ตามข้อ 1 โดยใช้แบบสอบถาม

1.5 ทดสอบความแตกต่างของการกำหนดน้ำหนักความสำคัญ ตามข้อ 1.3.1 และ 1.3.2 เลือกวิธีการกำหนดความสำคัญที่เหมาะสม สามารถนำไปปฏิบัติได้ง่าย

1.6 กำหนดบุคคลที่มีหน้าที่ในการให้คะแนน (score) ของประเด็นการพิจารณาที่กำหนดไว้ตามข้อ 2 แต่ละประเด็น ในการศึกษานี้ได้แก่ คณะทำงานพัฒนาบัญชียานหลักแห่งชาติ และแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะโรคสาขาต่างๆ 19 สาขา สาขาละอย่างน้อย 5 ท่าน รวม 103 ท่าน

1.7 กำหนดคะแนนของแต่ละประเด็นที่ได้กำหนดไว้ตามข้อ 2 ของยาที่ต้องการศึกษา ในศึกษานี้กำหนดระดับคะแนนสูงสุดเท่ากับ "5" และต่ำสุดเท่ากับ "0"

1.8 กำหนดรายการยาที่ต้องการศึกษาเพื่อประเมินการใช้จ่าย ได้แก่ รายการยาในบัญชีง. ของบัญชียานหลักแห่งชาติ พ.ศ.2542 ซึ่งเป็นรายการยาในกลุ่มต่างๆ ยกเว้นรายการยาในกลุ่มของ Radiopharmaceuticals และ Diagnostic agents รวมจำนวน 112 รายการ

1.9 เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคะแนนของยาที่ต้องการศึกษาจากบุคคลที่กำหนดได้ตามข้อ 5 โดยใช้แบบสอบถาม

1.10 ในการจัดทำแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลตามข้อ 4 และ 8 จะต้องทำการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) , ความเที่ยง (reliability) ในแง่ของความสอดคล้องภายในเนื้อหา (internal consistency) ด้วยวิธีทางสถิติ

1.11 คำนวณคะแนนรวม (total score) ของแต่ละทางเลือกจากผลรวมของผลคูณระหว่างน้ำหนักความสำคัญและคะแนนของแต่ละประเด็นในการคัดเลือกยาเพื่อประเมินการใช้จ่าย ดังสูตร

$$\% \text{ คะแนนรวมของยา} = \frac{\text{คะแนนรวมของยา} \times 100}{\text{คะแนนรวมทั้งหมด}}$$

$$Y = W_1X_1 + W_2X_2 + W_3X_3 + \dots + W_nX_n$$

$$Y = \text{คะแนนรวมของยา}$$

$$W = \text{น้ำหนักความสำคัญของเกณฑ์ในการคัดเลือกยา เพื่อดำเนินการประเมินการใช้จ่าย}$$

$$X = \text{คะแนนของยาแต่ละรายการตามเกณฑ์ในการคัดเลือกยา เพื่อดำเนินการประเมินการใช้จ่ายในแต่ละข้อ}$$

$$n = \text{เกณฑ์ในการคัดเลือกยา เพื่อดำเนินการประเมินการใช้จ่าย}$$

1.12 จัดลำดับของคะแนนรวมที่คำนวณได้

1.13 จัดแบ่งกลุ่มยาตามระดับคะแนนที่คำนวณได้โดยในการศึกษานี้ใช้ค่า Mean \pm 1S.D.

1.14 เมื่อนำยาในบัญชี ง. ตามบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาทดลองแบ่งกลุ่ม ซึ่งสามารถจัดแบ่งกลุ่มยาในบัญชี ง. ได้เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่ม A , B และ C ตามลำดับ ดังนี้คือ

กลุ่ม A คือ รายการยาที่มีระดับคะแนน $\leq 40\%$	ซึ่งมีจำนวน 28 รายการ
กลุ่ม B คือ รายการยาที่มีระดับคะแนน 41% - 59%	ซึ่งมีจำนวน 70 รายการ
กลุ่ม C คือ รายการยาที่มีระดับคะแนน $\geq 60\%$	ซึ่งมีจำนวน 14 รายการ

ส่วนที่ 2 การจัดทำรูปแบบในการดำเนินการประเมินการใช้ยา มีขั้นตอนในการจัดทำดังนี้

1. รวบรวมและปริทัศน์วรรณกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบต่างๆ ในการดำเนินการประเมินการใช้ยาที่ผ่านมา จากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2. จัดทำรูปแบบในการดำเนินการประเมินการใช้ยาของยาในแต่ละกลุ่ม โดยกำหนดรายละเอียดต่างๆ ของแต่ละรูปแบบ ดังนี้คือ

- 1) กำหนดลักษณะของการดำเนินการประเมินการใช้ยา
- 2) กำหนดประเด็นในการติดตามและประเมิน
- 3) กำหนดการเก็บข้อมูลและจัดทำแบบฟอร์มที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
- 4) กำหนดบุคคลผู้รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงาน

3. ในการศึกษานี้ได้จัดทำรูปแบบในการดำเนินการประเมินการใช้ยาของยาในแต่ละกลุ่มตามระดับความเข้มข้นในการดำเนินการประเมิน ขึ้นกับความจำเป็นในการดำเนินการประเมินการใช้ยา ดังนี้คือ

กลุ่ม A มีความจำเป็นในการประเมินการใช้ยาน้อย ควรดำเนินการในระดับที่ 1 คือ

- : ประเมินการใช้ยาในเชิงปริมาณ ในแง่ของปริมาณการใช้ยา และมูลค่าการใช้ยา
- : ประเมินการใช้ยาในเชิงคุณภาพ ในแง่ของเหตุผลในการสั่งใช้ยาเท่านั้น เพื่อลดปัญหาเกี่ยวกับบุคลากร การจัดเก็บเอกสาร และเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

กลุ่ม B มีความจำเป็นในการประเมินการใช้จ่ายปานกลาง ควรดำเนินการในระดับที่ 2 คือ
 : ประเมินการใช้จ่ายในเชิงปริมาณ ในแง่ของปริมาณการใช้จ่าย และมูลค่าการใช้จ่าย
 : ประเมินการใช้จ่ายในเชิงคุณภาพ ในแง่ของเหตุผลในการสั่งใช้จ่าย ข้อปฏิบัติ
 ระหว่างการใช้จ่าย และผลการรักษา โดยทำการเก็บข้อมูลแบบย้อนหลัง

กลุ่ม C มีความจำเป็นในการประเมินการใช้จ่ายสูง ควรดำเนินการในระดับที่ 3 คือ
 : ประเมินการใช้จ่ายในเชิงปริมาณ ในแง่ของปริมาณการใช้จ่าย และมูลค่าการใช้จ่าย
 : ประเมินการใช้จ่ายในเชิงคุณภาพ ในแง่ของเหตุผลในการสั่งใช้จ่าย ข้อปฏิบัติ
 ระหว่างการใช้จ่าย และผลการรักษา โดยทำการเก็บข้อมูลขณะผู้ป่วยกำลังใช้จ่าย
 หรือก่อนการใช้จ่าย

ส่วนที่ 3 การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์คะแนนในการจัดแบ่งกลุ่มยา และรูปแบบในการ
 ดำเนินการประเมินการใช้จ่าย มีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

โดยทำการสำรวจ 2 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 สำรวจความคิดเห็นของเภสัชกรที่มีประสบการณ์ใน
 การดำเนินการประเมินการใช้จ่าย จำนวน 33 คน แล้วนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับ
 ปรงรูปแบบในการดำเนินการประเมินการใช้จ่าย จากนั้นจึงทำการสำรวจในครั้งที่ 2 โดยสำรวจ
 ความคิดเห็นของแพทย์และเภสัชกรที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการใช้จ่ายในโรงพยาบาล จำนวน 40
 คน

ผลการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการใช้จ่ายในโรง
 พยาบาล เกี่ยวกับเกณฑ์คะแนนในการจัดแบ่งกลุ่มยาที่ได้จัดทำขึ้นในทั้งสองครั้ง พบว่า ร้อยละ
 75.8 (ครั้งที่ 1) และร้อยละ 85 (ครั้งที่ 2) เห็นว่าช่วงคะแนนในการจัดแบ่งกลุ่มยามีความเหมาะสม
 ร้อยละ 72.7 (ครั้งที่ 1) และร้อยละ 80 (ครั้งที่ 2) เห็นว่ารายการยาในแต่ละกลุ่มมีความเหมาะสม

สำหรับความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการใช้จ่ายในโรงพยาบาล ใน
 ส่วนของรูปแบบในการดำเนินการประเมินการใช้จ่ายของยาในแต่ละกลุ่ม พบว่า ร้อยละ 94.4 เห็น
 ว่ามีความเหมาะสมดี และหลังจากได้มีการปรับปรุงรูปแบบในการดำเนินการประเมินการใช้จ่าย
 ในส่วนของประเด็นในการติดตามและประเมิน ความถี่ในแต่ละเวลาในการเก็บข้อมูลของยาในแต่ละ
 กลุ่มตามข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วทำการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์
 คะแนนในการจัดแบ่งกลุ่มยา และรูปแบบในการดำเนินการประเมินการใช้จ่ายอีกครั้ง พบว่า ร้อยละ

ของความเหมาะสมของรูปแบบในการดำเนินการประเมินการใช้ยาในแต่ละกลุ่มเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) เป็นร้อยละ 98.3

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่สนใจจะนำผลการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้ หรือผู้ที่สนใจจะทำการศึกษาต่อไป ดังนี้คือ

1. ข้อมูลน้ำหนักความสำคัญของเกณฑ์ในการคัดเลือกยา เพื่อดำเนินการประเมินการใช้ยาที่ได้ในการวิจัยนี้ ส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นของเภสัชกร ซึ่งเป็นเพียงบุคคลส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการประเมินการใช้ยาในโรงพยาบาลเท่านั้น โดยข้อมูลที่ได้อาจจะไม่ตรงกับความคิดเห็นของแพทย์หรือบุคลากรทางการแพทย์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องก็ได้ ดังนั้นน่าจะมีการศึกษาถึงการให้น้ำหนักความสำคัญของเกณฑ์ในการคัดเลือกยา เพื่อดำเนินการประเมินการใช้ยานี้อีกครั้ง โดยทำการเก็บข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่มีการกระจายของกลุ่มตัวอย่างในวิชาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการประเมินการใช้ยาในโรงพยาบาลมากยิ่งขึ้น

2. น้ำหนักความสำคัญของเกณฑ์ในการคัดเลือกยา เพื่อดำเนินการประเมินการใช้ยาที่ได้ในการวิจัยนี้ พบว่า ระดับน้ำหนักความสำคัญที่ได้ในแต่ละประเด็นมีค่าใกล้เคียงกัน ซึ่งเมื่อนำมาใช้ในการคำนวณแล้วอาจจะทำให้ค่าร้อยละคะแนนรวมของยาแต่ละรายการที่ได้ในแต่ละกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน ดังนั้นน่าจะมีการศึกษาถึงวิธีการในการให้น้ำหนักความสำคัญของเกณฑ์ในการคัดเลือกยา เพื่อดำเนินการประเมินการใช้ยาที่นอกเหนือจากวิธีการทั้ง 2 วิธีที่ใช้ในการวิจัยนี้ และนำข้อมูลในส่วนของการจัดอันดับความสำคัญของเกณฑ์ในการคัดเลือกยา เพื่อประเมินการใช้ยา (ศศิธร ศิริวรราชัย และนารัต เกษตรหัต, 2543) มาใช้ประกอบในการพิจารณาให้น้ำหนักความสำคัญของเกณฑ์ในการคัดเลือกยา เพื่อดำเนินการประเมินการใช้ยานี้ด้วย

3. จากผลการจัดแบ่งกลุ่มยาตามเกณฑ์คะแนนในการจัดแบ่งกลุ่มยา เพื่อดำเนินการประเมินการใช้ยาที่จัดทำขึ้น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์คะแนนในการจัดแบ่งกลุ่มยาบางท่านเห็นว่า รายการยาบางรายการไม่น่าจะจัดอยู่ในกลุ่มที่ได้จัดแบ่งไว้ หรือไม่ตรงกับข้อกำหนดของคณะกรรมการกำกับและประเมินการใช้ยา ซึ่งเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากข้อมูลการให้คะแนนของยารายการนั้นๆ ตามเกณฑ์ในการคัดเลือกยา เพื่อดำเนินการประเมินการใช้ยานั้น ได้มาจากผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนน้อย ข้อมูลที่ได้อาจจะไม่สามารถ

เป็นตัวแทนที่ดีของข้อมูลได้ ดังนั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง และแม่นยำมากขึ้น ควรทำการเก็บข้อมูลโดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนมากขึ้น และมีการกระจายของกลุ่มตัวอย่างในโรงพยาบาลระดับต่างๆ มากยิ่งขึ้น

4. ผลการวิจัยที่ได้นี้เป็นข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างเพียงจำนวนหนึ่งเท่านั้น จึงอาจทำให้ข้อมูลที่ได้อาจไม่เหมาะสมหรือถูกต้อง ตรงกับสภาวะการณ์ของทุกโรงพยาบาลได้ ดังนั้นถ้าโรงพยาบาลต่างๆ ที่มีความสนใจจะนำผลการวิจัยนี้ไปใช้คงต้องมีการปรับเปลี่ยนข้อมูลในส่วนของ

- นำหนักความสำคัญของเกณฑ์ในการคัดเลือกยา เพื่อดำเนินการประเมินการใช้ยา ทั้งนี้เนื่องจากแต่ละโรงพยาบาลอาจจะให้น้ำหนักความสำคัญของเกณฑ์ในการคัดเลือกยา เพื่อดำเนินการประเมินการใช้ยาในแต่ละประเด็นที่แตกต่างกัน ขึ้นกับเป้าหมายของการดำเนินการ และสภาพปัญหาของแต่ละโรงพยาบาล ดังนั้นการให้น้ำหนักความสำคัญของเกณฑ์ในการคัดเลือกยา เพื่อดำเนินการประเมินการใช้ยานี้ ควรให้คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการประเมินการใช้ยาในโรงพยาบาลนั้นๆ เป็นผู้กำหนด
- คะแนนยาในบัญชีง. แต่ละรายการ ตามเกณฑ์ในการคัดเลือกยาเพื่อประเมินการใช้ยา ทั้งนี้เนื่องจากแต่ละโรงพยาบาลจะมีข้อมูลของยาแต่ละรายการตามเกณฑ์ในการคัดเลือกยา เพื่อดำเนินการประเมินการใช้ยาบางประเด็นที่แตกต่างกัน เช่น ยาที่มีแนวโน้มการใช้ยาที่สูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ยาที่มักนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ และยาที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความไวของเชื้อต่อยาที่สำคัญ เป็นต้น ดังนั้นการให้คะแนนในส่วนนี้ควรให้แพทย์ผู้เชี่ยวชาญหรือแพทย์ผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลนั้นๆ เป็นผู้กำหนด

5. รูปแบบในการดำเนินการประเมินการใช้ยาของยาในแต่ละกลุ่ม ในส่วนของการเก็บรวบรวมข้อมูลควรมีการกำหนดระยะเวลาในการข้อมูลไว้ด้วย เช่น กำหนดให้เก็บข้อมูลในเชิงคุณภาพ 2 ครั้งต่อปี โดยเก็บข้อมูลการใช้ยาของผู้ป่วยที่มีการเริ่มใช้ยาในเดือนมกราคม และกรกฎาคมของทุกปี หรือเก็บข้อมูลผู้ป่วยที่เริ่มใช้ยาในวันจันทร์ของทุกสัปดาห์เป็นระยะเวลา 3 เดือน เป็นต้น

6. รูปแบบในการดำเนินการประเมินการใช้จ่ายในแต่ละกลุ่มที่ได้เสนอในการวิจัยนี้ เป็นรูปแบบที่ได้จากการปริทัศน์วรรณกรรม และนำข้อเสนอแนะต่างๆ ของผู้มีประสบการณ์ในการดำเนินการประเมินการใช้จ่าย มารวบรวมและจัดทำเป็นรูปแบบในการดำเนินการใช้จ่ายนี้ขึ้น โดยผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อให้โรงพยาบาลต่างๆ ได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและดำเนินการประเมินการใช้จ่ายในโรงพยาบาลเท่านั้น โดยทั้งนี้ในส่วนรายละเอียดของรูปแบบในการดำเนินการนั้น คงต้องขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการดำเนินการประเมินการใช้จ่ายในโรงพยาบาลนั้นๆ เป็นหลัก

7. รูปแบบในการดำเนินการประเมินการใช้จ่ายในแต่ละกลุ่มที่ได้เสนอในการวิจัยนี้ เป็นเพียงข้อกำหนดขั้นต่ำที่ควรจะต้องดำเนินการเท่านั้น ถ้าโรงพยาบาลใดที่มีศักยภาพและความพร้อมในการดำเนินการในระดับที่สูงกว่านี้ ย่อมถือเป็นสิ่งที่ดีและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ป่วยและโรงพยาบาลมากยิ่งขึ้น

8. สำหรับโรงพยาบาลต่างๆ ที่สนใจจะดำเนินการประเมินการใช้จ่ายสามารถนำวิธีการในการจัดทำเกณฑ์คะแนนในการจัดแบ่งกลุ่มยาที่ได้จากการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้ในโรงพยาบาลของท่านได้ ซึ่งอาจสรุปขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้ คือ

8.1 กำหนดน้ำหนักความสำคัญของเกณฑ์ในการคัดเลือกยา เพื่อดำเนินการประเมินการใช้จ่าย โดยคณะกรรมการประเมินการใช้จ่าย หรือคณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัดของโรงพยาบาล

8.2 ให้คะแนนรายการยาในบัญชี ง. หรือยาที่ต้องการดำเนินการประเมินการใช้จ่ายตามเกณฑ์ในการคัดเลือกยา เพื่อดำเนินการประเมินการใช้จ่าย โดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะโรคสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับรายการยานั้นๆ

8.3 คำนวณหาร้อยละของคะแนนรวมของยาแต่ละรายการ โดยนำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 และ 2 มาคำนวณตามสูตร

$$\% \text{ คะแนนรวมของยา} = \frac{\text{คะแนนรวมของยา} \times 100}{\text{คะแนนรวมทั้งหมด}}$$

$$Y = W_1X_1 + W_2X_2 + W_3X_3 + \dots + W_nX_n$$

Y = คะแนนรวมของยา

W = น้ำหนักความสำคัญของเกณฑ์ในการคัดเลือกยา เพื่อดำเนินการประเมินการใช้ยา

X = คะแนนของยาแต่ละรายการตามเกณฑ์ในการคัดเลือกยา เพื่อดำเนินการประเมินการใช้ยาในแต่ละข้อ

n = เกณฑ์ในการคัดเลือกยา เพื่อดำเนินการประเมินการใช้ยา

8.4 จัดแบ่งกลุ่มยาตามระดับคะแนนที่คำนวณได้ โดยใช้ค่า Mean \pm 1S.D

8.5 ดำเนินการประเมินการใช้ยา โดยมีระดับความเข้มข้นในการดำเนินการตามกลุ่มยาที่จัดแบ่งไว้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย